

На основу чл. 17. став 2. , чл. 19. став 6., члана 35 2. пасус и члана 61 Статута Бриџ савеза Србије, Управни одбор Бриџ савеза Србије, на седници одржаној 19.12. 2011. године, донео је

ПРАВИЛНИК О СТАЛНОЈ АРБИТРАЖИ БРИЏ САВЕЗА СРБИЈЕ

Члан 1.

Овим Правилником уређује се организација Сталне арбитраже Бриџ савеза Србије и поступак пред њом.

I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 2.

Стална арбитража Бриџ савеза Србије (у даљем тексту: Арбитража) независни је орган који је самосталан у одлучивању, у складу са Законом о арбитражи.

Стална арбитража Бриџ савеза Србије поступа као арбитражни суд, у складу са Законом о арбитражи.

Чланови Савеза, спортисти, спортски радници и друга лица чланови, директни или индиректни, Бриџ савеза Србије (у даљем тексту: Савез) дужни су да пруже Арбитражи помоћ у раду и да на њен захтев доставе информације и исправе којима располажу и да се одазову позиву за учешће у поступку.

Члан 3.

Спор пред Арбитражом је хитне природе.

Поступак пред Арбитражом се покреће на захтев члана Савеза или на захтев председника Савеза, односно захтев странке у спору.

Члан 4.

Одлука Арбитраже је коначна и обавезна за учеснике спора.

Члану Савеза који не изврши коначну одлуку Арбитраже у року од 15 дана од дана када је ступила на снагу, престаје чланство у Савезу истеком последњег дана рока.

Члану Савеза који не именује свог представника у Арбитражи у року од 15 дана од дана када је обавештен о покретању спора пред арбитражом престаје чланство у Савезу.

II. ОРГАНИЗАЦИЈА АРБИТРАЖЕ

Члан 5.

Арбитража се састоји од председника и четири члана.

Председника Арбитраже именује на предлог председника Савеза Управни одбор Савеза на време од две године из реда лица која имају завршен правни факултет и познају спортско право.

Четири члана Арбитраже именује Председник Арбитраже за сваки конкретни спор.

Ако је Савез странка у спору, председника Арбитраже у конкретном случају именују странке споразумно.

Председник Арбитраже и чланови Арбитраже чине арбитражно веће (у даљем тексту: Веће) за конкретни случај.

1. ПРЕДСЕДНИК

Члан 6.

Председник Арбитраже остварује надзор над применом овог правилника, прати и разматра

праксу решавања спорова и врши друге послове за које је надлежан по овом правилнику.

Председник Арбитраже, у складу са овим правилником:

- одлучује о надлежности Арбитраже,
- одлучује о изузећу чланова Већа,
- одлучује о питањима везаним за поступак поводом одређеног спора пре него што је образовано Веће,
- представља Арбитражу и организује њен рад,
- именује чланове Већа и председника Већа у случајевима предвиђеним овим Правилником,
- председник је Већа, осим када је Савез странка у спору,
- врши друге послове предвиђене овим правилником, или за које није одређен други члан Арбитраже.

Председник Арбитраже мора бити правник.

Председник Арбитраже може пренети на секретара Арбитраже вршење одређених послова из своје надлежности утврђених овим правилником .

Члан 7.

Управни одбор Савеза може именовати заменика председника Арбитраже.

Заменик председника Арбитраже мора бити правник.

Ако је председник Арбитраже одсутан или спречен да дуже време врши дужност, његове функције врши заменик председника.

Члан 8.

Одлуке које доноси председник Арбитраже у вези поступка су коначне, ако овим Правилником није друкчије одређено.

Ако се на одлуку председника Арбитраже може изјавити жалба, о жалби одлучује заменик председника Арбитраже.

2. СЕКРЕТАР

Члан 9.

Генерални секретар Савеза именује секретара Арбитраже.

Секретар обезбеђује вршење стручних и административних послова Арбитраже.

Секретар Арбитраже руководи сарадницима Арбитраже (секретаријат) и потписује текућу преписку Арбитраже.

Секретар Арбитраже може да присуствује седницама арбитражног већа.

Сарадници Арбитраже су, по правилу, запослени у Савезу.

На дужност секретара Арбитраже распоређује се радник Савеза у складу са општим актом о организацији и систематизацији Савеза, по прибављеном мишљењу председника Арбитраже.

3. АРБИТРИ

Члан 10.

За члана Арбитраже, односно арбитра може бити именовано свако лице у складу са Законом о арбитражи.

За арбитра се по правилу именује лице које је или правник или поседује знање потребно за доношење одлуке у конкретном спору.

Председник Већа мора бити правник.

Чланови Већа именују се у складу са Статутом Савеза и овим правилником.

Члан 11.

Изузеће члана Већа и председника Арбитраже може се тражити ако постоје околности које би могле довести у оправдану сумњу његову непристрасност или независност, из разлога одређених

овим правилником и Законом о парничном поступку за изузеће судије.

Странка може тражити изузеће само поименце одређеног члана Већа који у предмету поступа.

Захтев за изузеће председника и члана Већа странка подноси у писаној форми у року од 2 (два) дана од дана када је сазнала за именовање или за разлоге за изузеће.

Ако једна странка тражи изузеће председника или члана Већа, друга странка може се сагласити за захтевом за изузеће у року од 2 (два) дана од када је обавештена о захтеву за изузеће. И сам члан Већа може се повући са своје функције након што је затражено његово изузеће, с тим да то ни у једном ни у другом случају не подразумева признање основаности разлога за изузеће. Ако се друга странка не сагласи са захтевом за изузеће, а члан Већа се не повуче са своје функције, одлуку о изузећу доноси председник Арбитраже у даљем року од два дана.

Ако председник Арбитраже прихвати захтев за изузеће, Председник Арбитраже именује новог члана Већа (председника Већа) у року од 3 дана .

Поступак именовања новог члана Већа одређен претходним ставом сходно се примењује и на случајеве из става 4. овог члана.

На одлуку председника Арбитраже о изузећу члана Већа није допуштена жалба.

Уколико се захтев за изузеће председника Већа односи на председника Арбитраже, о захтеву коначно одлучује заменик председника Арбитраже.

Члан 12.

Чланови Арбитраже не могу давати, писмено или усмено, мишљења или савете, нити могу бити пуномоћници или саветници у споровима који се води пред Арбитражом.

Странке у спору не могу комуницирати директно нити одржавати директан контакт са изабраним чланом Већа.

Запослени и чланови код странака или са њима повезаних лица, чланови њихових органа и стални сарадници, не могу бити именовани за чланове Већа у споровима у којима учествују те странке.

Уколико постоје околности, које би довеле у сумњу непристрасност члана Већа, члан је дужан да одмах по сазнању за постојање тих околности о њима обавести председника Арбитраже и председника Већа.

III. РЕШАВАЊЕ СПОРОВА

1. НАЧЕЛА

Члан 13.

У поступку пред Арбитражом странке су равноправне.

Арбитража је дужна да свакој странци омогући да изнесе своје ставове и доказе, као и да се изјасни о радњама и предлозима противне странке.

Арбитража у поступку примењује материјално право по сопственој оцени и није везана за наводе странака у погледу материјалног права.

Странке су дужне да изнесу све чињенице на којима заснивају своје захтеве и да предложе доказе којима се утврђују те чињенице.

Које ће чињенице узети као доказане одлучује Арбитража на основу слободне оцене доказа (по свом уверењу). Арбитража ће савесно и брижљиво ценити сваки доказ посебно и све доказе заједно.

Странке су дужне да пред Арбитражом говоре истину и не смеју злоупотребљавати права која имају у поступку.

Спор пред Арбитражом је хитан. Арбитража води поступак без одуговлачења .

У поступку пред Арбитражом нема мировања поступка.

Поступак пред Арбитражом води се на српском језику.

Поступак пред Арбитражом је поверљив и није јаван, осим ако се странке не договоре другачије, или ако овим правилником није одређено другачије.

Арбитража је овлашћена да одбаци или на други одговарајући начин отклони радње странака у поступку којима се злоупотребљавају права која странкама припадају у поступку.

Арбитража није обавезан да одлучује или одговара странкама на разне притужбе, предлоге и захтеве који немају везе са током поступка, нарочито оне који се истичу након правоснажног окончања спора.

Арбитражи је омогућено да прибавља доказе, чињенице и исказе електронским путем.

Арбитражи је дозвољено да донесе одлуке на седници одржаној електронским путем.

2. НАДЛЕЖНОСТ

Члан 14.

Арбитража решава спорове:

- 1) између чланова Савеза из њихових међусобних односа;
- 2) између Савеза и његових чланова у вези спровођења Статута и општих аката Савеза и међусобних имовинских односа;
- 3) везане за пријем и искључење из чланства Савеза;
- 4) у вези блокаде рада органа члана Савеза, због сукоба унутар члана Савеза;
- 5) у вези категоризације спортиста и спортских стручњака;
- 6) у вези тумачења аката, пропозиција, одлука које су донели органи савеза
- 7) друге спорове у области спорта за које странке уговоре надлежност Арбитраже или је надлежност Арбитраже утврђена Статутом Савеза или општим актом члана Савеза.

Члан 15.

Спортиста који сматра да је правоснажном одлуком Сталне арбитраже Савеза повређено неко његово право утврђено Законом о спорту или општим актом Савеза, може предложити Управном одбору Савеза да својом одлуком покрене поступак пред Арбитражом Спортског Савеза Србије. Одлука Арбитраже Спортског Савеза Србије је коначна и извршна.

Услов за покретања спора из става 1. овог члана је да је донета правоснажна одлука Сталне арбитраже Савеза. Испуњеност услова утврђује председник Арбитраже и ако утврди да услов није испуњен одбациће тужбу због преурањености.

Спор у вези пријема и искључења из чланства Савеза може се покренути само против правоснажне одлуке донете од стране надлежног органа Савеза, у складу са Статутом Савеза. Одлука у вези пријема или искључења из чланства Савеза може се побијати искључиво због битне повреде поступка или погрешне примене Статута Савеза.

У случајевима из чл 14. овог правилника који су подобни за арбитражу, Арбитража поступа као арбитражни суд у смислу Закона о арбитражи.

У случајевима из чл. 14. овог правилника који нису подобни за арбитражу, Арбитража је орган Савеза за коначно решавање спорова.

Арбитража је надлежна и за давање правних мишљења, на захтев неког лица које је директан или посредан члан Савеза, или на захтев председника Савеза. Арбитража даје правно мишљење преко Већа од три члана, које чини председник Арбитраже, заменик председника Арбитраже и један члан кога именује подносилац захтева. Уз захтев треба поднети и све исправе које би могле бити од важности приликом разматрања постављеног питања и давања правног мишљења. Правно мишљење се даје у писаном облику и оно је саветодавног карактера, односно не обавезује странку или трећа лица.

Члан 16.

Странке могу оспорити надлежност Арбитраже стављањем приговора у одговору на тужбу.

Ако тужена страна оспори надлежност Арбитраже или не одговори на тужбу, председник Арбитраже утврђује да ли је Арбитража надлежна.

Кад председник Арбитраже утврди постојање надлежности Арбитраже, поступак ће се наставити иако друга страна одбије да учествује у њему.

Ако председник утврди да Арбитража није надлежна за решавање конкретног спора, о томе ће обавестити странке.

Ако је дат одговор на тужбу без стављања приговора о надлежности, или се странке без датог одговора на тужбу упусте у расправљање о самој ствари, сматраће се да је тиме утврђена надлежност Арбитраже у конкретном спору.

Одлука председника Арбитраже из ст. 3. и 4. овог члана је коначна.

Члан 17.

Надлежност Арбитраже одређује се споразумом странака, за спорове из члана 14. тачка 5. овог Правилника.

Споразумом о арбитражи странке поверавају Арбитражи на решавање своје будуће спорове или спорове настале из одређеног правног односа.

Споразум о арбитражи за решавање будућих спорова може бити садржан у одредби уговора (у даљем тексту: арбитражна клаузула) или у посебном уговору.

Арбитража се може уговорити за решавање имовинског спора о правима којима странке слободно располажу, осим спорова за које је одређена искључива надлежност суда.

Арбитражу може да уговори свако ко, у складу са одредбама закона који уређује парнични поступак, има способност да буде странка у поступку.

Члан 18.

Споразум о арбитражи ништав је ако:

- 1) врста спорова на који се односи није подобна за арбитражу;
- 2) није закључен у писменој форми;
- 3) странке нису имале потребна својства и способност за његово закључење, или
- 4) је закључен под утицајем принуде, претње, преваре или заблуде.

Споразум о арбитражи не производи дејства у односу на решавање спора који није подобан за арбитражу.

Споразум о арбитражи може се закључити и ако је настали спор већ изнет на решавање суду.

Члан 19.

Споразум о арбитражи мора да се закључи у писменој форми.

Споразум о арбитражи је закључен у писменој форми ако је садржан у исправама које су странке потписале.

Сматра се да је споразум о арбитражи у писменој форми ако је закључен разменом порука путем средстава комуникације, која омогућавају писмени доказ о споразуму странака, без обзира да ли су те поруке странке потписале.

Споразум о арбитражи сматра се закљученим и ако се странке у писменом уговору позову на друго писмено које садржи споразум о арбитражи (општи услови за закључење правног посла, текст другог уговора и сл.) ако је циљ тог позивања да споразум о арбитражи постане саставни део уговора.

Сматра се да постоји споразум о арбитражи и ако тужилац писменим путем покрене арбитражни поступак, а тужени изричито прихвати арбитражу и с тим се сагласи у писменој форми или у изјави на записнику на рочишту, као и ако узме учешће у арбитражном поступку и до упуштања у расправљање о предмету спора не истакне приговор да не постоји споразум о арбитражи, односно не оспори надлежност Арбитраже.

Члан 20.

Споразум о арбитражи остаје на снази и у случају уступања (цесије) уговора или потраживања, осим ако није друкчије уговорено.

Споразум о арбитражи остаје на снази у случају суброгације, осим ако није друкчије уговорено.

Одредбе ст. 1. и 2. овог члана примењују се и у другим случајевима преноса потраживања,

осим ако није друкчије уговорено.

Члан 21.

Споразум о арбитражи унет у одређени уговор треба да садржи арбитражну клаузулу која гласи: "Сви неспоразуми који настану из овог уговора и поводом њега разматраће се на пријатељски начин. У случају спорова који настају у вези са овим уговором и поводом њега, уговорне стране искључују могућност вођења судског спора и уговарају надлежност Сталне арбитраже Спортског савеза Србије у Београду, која ће дефинитивно решити спор. Приликом решавања спорова посредовањем и одлучивањем ова Арбитража ће применити Правилник о Сталној арбитражи Спортског савеза Србије. Уговорне стране су сагласне да су заснивајући надлежност Сталне арбитраже Спортског савеза Србије, самим тим овластиле арбитре да реше све спорове који би проистекли из уговора на који се односи арбитражни споразум, како у погледу тумачења и испуњења, тако и у погледу раскида или пуноважности тог уговора, као и да одлуче о надлежности и постојању и ваљаности арбитражног уговора. Уговорне стране се обавезују да ће одлуку Сталне арбитраже Спортског савеза Србије добровољно извршити."

Члан 22.

Уз захтев (молбу) за пријем у чланство Савеза поред изјаве о прихватању Статута и општих аката Савеза обавезно се прилаже и потписани арбитражни споразум о прихватању надлежности Арбитраже за решавање спорова између Савеза и чланова Савеза и чланова Савеза међусобно, у вези остваривања статутарних права и обавеза и права и обавеза из других општих аката Савеза.

Уз захтеве који се подnose Савезу обавезно се прилаже потписани арбитражни споразум о прихватању надлежности Арбитраже за решавање спорова који настану у вези предмета захтева.

Члан 23.

Арбитража може да одлучује о својој надлежности укључујући и одлучивање о приговору о постојању или пуноважности споразума о арбитражи.

Ако је споразум о арбитражи закључен као арбитражна клаузула, она се, приликом одлучивања о приговору о постојању или пуноважности споразума о арбитражи, сматра независном од осталих одредаба уговора.

Одлука Арбитраже о проглашавању ништавим уговора који садржи арбитражну клаузулу, не повлачи ништавост те клаузуле.

3. СТРАНКЕ У ПОСТУПКУ

Члан 24.

Странка у поступку може бити свако лице из чл. 14. и 15. овог правилника.

Странка која је потпуно пословно способна може сама вршити радње у поступку пред Арбитражом.

Странку која нема потпуну пословну способност заступа њен законски заступник.

Правна лица заступа њихов законски, односно статутарни заступник.

Законски, односно статутарни заступник може у име странке предузимати све радње у поступку.

4. ПУНОМОЋНИЦИ

Члан 25.

Странке могу предузимати радње у поступку лично или преко пуномоћника.

Радње у поступку које пуномоћник предузме у границама пуномоћја имају исто правно дејство као да их је предузела сама странка.

Странка коју заступа пуномоћник може увек доћи пред Арбитражу и давати изјаве поред свог

пуномоћника, али супротну странку, сведоке и вештаке може испитивати само преко пуномоћника ако је он присутан на усменој расправи, ако председник Већа не одлучи другачије.

Странке могу именовати саветнике према свом избору.

Имена и адресе лица из ст. 1. и 4. овог члана морају се писмено саопштити Арбитражи и другој странци, а у обавештењу се мора назначити да ли се именовање односи на заступање или на саветовање.

5. ДОСТАВЉАЊЕ

Члан 26.

Достављање позива и других писмена странкама у току поступка врши се сходном применом одредаба Закона о парничном поступку. Дозвољено је доставити позив на електронску адресу странака у поступку.

6. РОКОВИ

Члан 27.

Рокови одређени овим Правилником су преклузивни и не могу се продужавати.

Продужење се може дозволити само у изузетним и оправданим случајевима од стране председника Арбитраже, на предлог председника Већа или споразумним предлогом странака.

Рокови за именовање чланова Већа не могу се продужавати.

Члан 28.

У изузетно хитним случајевима, председник Арбитраже може одлучити, односно дозволити да се рокови утврђени овим правилником примерено скрате. О одлуци о скраћењу рокова обавештавају се странке.

Ако овај правилник није предвидео рокове за обављање појединих радњи, рокове ће одредити председник Арбитраже, односно председник Већа водећи рачуна о хитности поступка. Ови рокови могу се продужити ако постоје оправдани разлози за продужење.

Члан 29.

Допуштено је коришћење средстава телекомуникација за обављање појединих радњи у поступку, с тим да се рок сматра испоштованим уколико оригинал стигне у Арбитражу у разумном року (року који би био потребан да поштом послата поштом оног дана када је употребљено средство комуникација стигне у Арбитражу).

Члан 30.

Поступак се, по правилу, окончава најкасније у року од 15 дана од дана конституисања Већа.

Изузетно од одредбе из став 1. овог члана, Веће може одлучити да се поступак продужи и након истека овог рока ако потребе прибављања доказа то налажу.

7. ПОДНЕСЦИ

Члан 31.

Тужба, одговор на тужбу, и друге изјаве, предлози и саопштења који се дају изван усмене расправе, подносе се писмено (поднесци). Сви поднесци се подносе у року од три дана. Услов писмене форме испуњавају и поднесци упућени телеграмом, телефаксом, факсом или електронском поштом. Овакви поднесци се сматрају потписаним, ако је у њима означен пошљалац. Поднесци морају бити разумљиви и морају садржавати све оно што је потребно да би се по њима могло поступати.

Изјаве које се дају поднеском могу се, уместо поднеском, дати усмено на записник код Савеза.

На неразумљиве и непотпуне поднеске примењују се одредбе овог правилника које се односе на неуредне тужбе.

Поднесци са прилозима који се достављају противној странци, предају се Савезу односно Арбитражи у довољном броју примерака за Веће и противну странку.

Председник Већа може одлучити да припремне поднеске странке достављају непосредно једна другој, уз достављање Арбитражи примерака за Веће.

Исправе које се прилажу поднеску подnose се у изворнику, препису или фотокопији чију тачност може и сама странка да овери. Ако је исправа приложена у препису или фотокопији, Председник Арбитраже односно председник Већа ће на захтев противне стране позвати подносиоца да поднесе Арбитражи исправу у изворнику, а противној странци дозволиће да је разгледа, уз остављање рока у којем се исправе имају предати односно прегледати. Против решења која се тичу исправа уз поднесак није дозвољена жалба.

8. ПРАВИЛА ПО КОЈИМА СЕ СПРОВОДИ ПОСТУПАК

Члан 32.

Поступак се спроводи према одредбама овог правилника.

У питањима која нису регулисана овим Правилником, Веће може спроводити поступак на начин који сматра сврсисходним (одредиће поступак), под условом да се са странкама поступа равноправно и да је у свим стадијумима поступка свакој странци дата пуна могућност да изнесе своје чињеничне и правне наводе, захтеве и становишта.

Члан 33.

Веће не примењује правила надлежних националних и међународних спортских асоцијација која су у супротности са законом.

9. ПОСТУПАК

Члан 34.

Поступак почиње на дан кад Арбитража прими тужбу.

Тужилац у тужби наводи чињенице на којима заснива своје захтеве, спорна питања и одређује тужбени захтев.

Тужени треба да одговори на тужбу и да се изјасни о захтевима, наводима и доказима тужбе, у року који одреди председник Арбитраже.

Странке могу у току поступка да измене или допуне тужбу, односно одговор на тужбу, осим ако Веће, ради ефикасности поступка, не одлучи друкчије.

Тужба треба да садржи поред навода из става 2. овог члана и тачну ознаку странака.

Кад утврди да је тужба неразумљива или да не садржи елементе прописане ст. 2. овог члана (непотпуна тужба), или да постоје недостаци који се тичу способности тужиоца или туженог да буду странке у поступку, или недостаци у погледу законског заступања странке, председник Арбитраже ће ради отклањања тих недостатака вратити тужбу ради исправке или допуне, уз наводе шта треба исправити или допунити, односно која овлашћења треба доставити и одредити рок од 3 дана за исправку или допуне тужбе. Сматраће се да је тужба повучена ако не буде враћена Арбитражи у одређеном року, а ако буде враћена без исправке односно допуне, председник Арбитраже ће је одбацити.

Члан 35.

Након претходног испитивања тужбе, председник Арбитраже доноси решење којим се тужба одбацује ако утврди да: решавање о тужбеном захтеву не спада у надлежност Арбитраже; о истом

захтеву већ тече поступак; да је ствар правоснажно пресуђена; тужилац у року који му је остављен није отклонио недостатке у тужби или није у накнадно остављеном року поднео довољан број примерака тужбе и поднесака уз тужбу.

Члан 36.

Тужба са прилозима се доставља туженом на одговор у року од 3 (три) дана од дана пријема исправне и потпуне тужбе у Арбитража.

Тужени је дужан да поднесе свој писмени одговор на тужбу у року од 3 (три) дана од дана кад му је достављена тужба за одговор.

У одговору тужени ће: да се изјасни о тужбеном захтеву; изнети своју одбрану (чињенице на којим тужени заснива своје наводе, доказе којима се утврђују те чињенице, те правни основ за своје наводе); истаћи евентуалне процесне приговоре, посебно у вези надлежности Арбитраже.

Ако тужени не одговори на тужбу или одбије да учествује у поступку или достави некомплетан одговор, са поступком ће се наставити по одредбама овог правилника.

Члан 37.

Тужба и одговор на тужбу (укључујући и прилоге) подносе се у шест примерака за Арбитражу и у једном примерку за сваку противну странку, уколико се не подносе електронским путем.

Ако тужба, одговор на тужбу или прилози нису поднети у довољном броју примерака, председник Арбитраже ће позвати тужиоца односно туженог да их у одређеном року поднесе.

Ако тужилац не поступи по том налогу, председник Арбитраже ће тужбу односно одговор на тужбу одбацити (сматраће се да је поднесак неуредан).

Члан 38.

Током поступка тужилац може изменити или допунити своју тужбу, осим у случају кад Веће сматра да није сврсисходно допустити такве промене с обзиром на одуговлачење које би се тиме проузроковало или на штету коју би због тога могла претрпети друга странка, или с обзиром на друге околности.

Члан 39.

Члан Арбитраже даје писмену изјаву о прихватању дужности члана Већа.

Лице које је предложено за члана Већа дужно је да, пре прихватања дужности саопшти да ли има чињеница које могу оправдано изазвати сумњу у његову непристрасност или независност.

Члан Већа је дужан да, од дана када је именован, саопшти без одлагања чињенице из става 2. овог члана ако су наступиле после његовог именовања.

Члан 40.

Чланове Већа именује председник Арбитраже року од 3 (три) дана, о чему се обавештавају странке и именовани чланови Већа у року од 3 (три) дана од именовања.

У случају када је Савез странка у спору, председника Већа именују споразумно странке у спору у року од 3 (три) дана од дана пријема извештаја о именовању чланова Већа. Ако га они у овом року не изаберу (не сложе се око његовог избора), председника Већа именују именовани чланови Већа у даљем року од 3 (три) дана.

Председник Арбитраже приликом именовања арбитра дужан је да узме у обзир све околности које осигуравају именовање независног и непристрасног члана Већа.

Члан 41.

Ако члан Већа за време трајања мандата буду спречен у вршењу својих функција (смрт, иступање, изузеће), Председник Арбитраже ће изабрати другог члана Већа, најкасније у року од 3 (три) дана од дана спречености вршења функција претходно изабраног члана Већа.

Ако су председника Већа који је спречен у обављању своје функције изабрале странке, односно чланови Већа, они бирају новог председника Већа у року од 3 (три) дана.

Ако је у току поступка измењен састав Већа расправа се не понавља, осим ако се странке не сагласе или Веће не одлучи да се расправа понови.

Члан 42.

Ако се у једном спору појављују као тужиоци или туженици више странака, оне ће се претходно споразумети о верификовању члана Већа. Ако се не споразумеју у роковима предвиђеним овим правилником, сматраће се да странке неће подносити захтев за изузеће чланова Већа.

Члан 43.

Секретар Арбитраже потврђују странкама пуноважно (уредно) образовање Већа, и доставља председнику Већа акта.

Члан 44.

Ако без навођења оправданих разлога:

- 1) тужени не поднесе одговор на тужбу у остављеном року, Веће ће наставити поступак, при чему се не сматра да пропуштање значи да тужени признаје наводе и захтеве садржане у тужби, или
- 2) једна од странака, иако уредно позвана, не дође на усмену расправу или не поднесе писмене доказе, Веће може да настави поступак и донесе одлуку на основу доказа који су поднети.

Члан 45.

Странка која, иако зна да нека одредба закона и овог правилника од чије примене странке могу да одустану није поштована, настави да учествује у поступку, а да без одлагања није ставила приговор или да није ставила приговор у предвиђеном року, губи право на приговор којим се позива на непоштовање те одредбе или тог услова.

Члан 46.

У току поступка Веће може доносити закључке и решења о процесним радњама које сматра потребним. Против ових закључака и решења није допуштена жалба.

Веће може у току поступка наложити странкама да предузму одређене радње или да се уздрже од извесних радњи које се односе на предмет спора. Ове налоге Веће може укинути у свако доба. Путем привремених налога не сме се стварати никакво чињенично стање које би утицало на резултат спора или неотклоњиве штете по оптерећену странку.

Члан 47.

Веће заседа у седишту Савеза, а по одлуци Већа уз сагласност странака, могу заседати и у неком другом месту или електронским путем.

Члан 48.

Учесници у поступку не смеју у изјавама и поднесцима вређати или омаловажавати Арбитражу и чланове Већа, службена лица Савеза, другу странку или другог учесника у поступку.

Члан 49.

Ако се странке нису другачије споразумеле, Веће одлучује да ли ће да одржи усмену расправу или ће да води поступак на основу исправа и других писмених докумената.

Председник Већа је овлашћен да одлучује о свим мерама и питањима која се тичу управљања поступком и припреме расправе, укључујући и извођење доказа. На одлуку председника Већа није допуштена жалба.

На предлог члана Већа, Веће може одлуку председника Већа преиспитати и преиначити.

Члан 50.

Свака странка дужна је да докаже чињенице на које се позива, односно на којима заснива свој захтев.

Веће ће извести и оне доказе који су битни за доношење одлуке, а које странке нису

предложиле, ако утврди да странке иду за тим да располажу захтевима којима не могу располагати због противности принудним прописима.

Ако Веће на основу оцене изведених доказа не може са сигурношћу утврдити неку чињеницу, о постојању те чињенице закључиће се применом правила о претпоставкама и терету доказивања из Закона о парничном поступку.

Допуштени докази су: саслушање странака, саслушање сведока, исправе, увиђај, вештачење, признање.

Странка је дужна да сама поднесе исправу на коју се позива за доказ својих навода. Уз исправу састављену на страном језику подноси се и оверени превод.

Члан 51.

Ако Веће након проучавања тужбе и одговора на тужбу одлучи да се поступак у целости спроведе писмено, односно на основу исправе, председник Већа одређује ток писменог поступка, при чему утврђује рокове за достављање писмена (исправа и доказа) и одређује крај (закључење) писменог расправљања.

Током писменог припремног поступка, свака странка има право на два поднеска (два своја поднеска и два одговора на поднесак друге стране). Након друге размене поднесака, странка не може без сагласности друге странке слати нове поднеске и износити нове чињенице и предлагати нове доказе, укључујући и истицање процесних и материјални приговора који су могли бити раније изнети, осим ако учини вероватним да их без своје кривице није била у могућности да изнесе, односно предложи раније.

Председник Већа одређује, након што је закључено писмено расправљање, термин за већање на коме ће чланови Већа размотрити спорни предмет и донети одлуку.

Председник Већа на почетку већања из става 3. овог члана упознаје Веће са током и резултатима припремног поступка. Након излагања председника Већа, чланови приступају разматрању поднетих исправа и доказа.

Веће може током већања одлучити да се закаже усмена или писмена расправа ради разјашњења важних спорних питања.

Када Веће сматра да је предмет довољно размотрен, председник Већа закључује већање и Веће приступа гласању ради доношења одлуке.

Члан 52.

Ако Веће не одлучи да се поступак у целости спроведе писмено, председник Већа након испитивања тужбе и одговора на тужбу одмах заказује усмену расправу.

Усмена расправа се, по правилу, треба да одржи најкасније 3 (три) недеље након пријема одговора на тужбу.

Странке морају благовремено бити обавештене о свакој усменој расправи, као и о сваком састанку Већа који се одржава ради прегледа исправа и других ствари.

Члан 53.

На усменим расправама могу учествовати овлашћени пуномоћници и саветници странака.

Члан 54.

Поступак треба да буде тако припремљен да се, по правилу, може да закључи након једне усмене или писмене расправе.

У том циљу председник Веће може на захтев једне странке наложити другој странци да поднесе исправе које се налазе у њеном поседу, остављајући јој за то одређени рок. Странка која ставља такав предлог треба да учини вероватним да се одређена исправа налази у поседу друге странке и да је релевантна за дати предмет.

Одредбе претходног става важе и за друга доказна средства, уколико су значајна за поступак.

Члан 55.

Председник Већа одређује, након што је припремни писмени поступак закључен, термин за

усмену расправу и шаље позиве лицима која су одређена за учешће у расправи, уколико не постоје услови да се расправа обави електронским путем.

Председник Већа може одложити заказану усмену расправу кад је то потребно ради извођења доказа или кад за то постоје други посебно оправдани разлози. Кад одложи расправу, председник Већа ће о времену одржавања новог рочишта одмах обавестити све позване.

Члан 56.

Председник Већа отвара усмену расправу и објављује предмет расправљање. Затим утврђује да ли су дошла сва позвана лица, па ако нису, проверава да ли су уредно позвана и да ли су оправдала свој изостанак.

У случају изостанка уредно позване странке, расправа се наставља по одредбама овог правилника са присутном странком.

Ако на две узастопно заказане усмене расправе изостану обе уредно позване странке, сматраће се да је тужилац повукао тужбу.

Члан 57.

Сведоци се, по правилу, саслушавају на расправи.

Сведоци могу да буду саслушани и ван расправе.

Веће може од сведока да тражи да у одређеном року одговоре на постављена питања.

Сведоци се саслушавају без полагања заклетве.

Према сведоцима Веће не може да изриче процесне мере или казне.

Члан 58.

Ако се странке нису друкчије споразумеле, председник Веће може да:

- 1) именује једног или више вештака ради давања налаза и мишљења о питањима која одреди Веће;
- 2) наложи странкама да вештаку пруже све потребне информације, да му предају све потребне исправе, као и да омогуће вештаку приступ исправама и стварима.

Ако се странке нису друкчије споразумеле, а то тражи једна странка и тако одреди председник Веће, вештак је дужан да, после подношења писменог или усменог налаза и мишљења, учествује у усменој расправи на којој странке могу да му постављају питања или на коју могу да доведу друге вештаке да са именованим вештаком расправљају спорна питања.

Одредбе овог правилника о изузећу члана Већа сходно се примењују на изузеће вештака.

Члан 59.

На предлог једне странке, поднесен најкасније пре заказивања усмене расправе, или на сопствену иницијативу у хитним случајевима, Веће може да одлучи да одређени доказ ван усмене расправе изведе председник Већа или један од чланова Већа.

Веће може одлучити да сведок или вештак преда своју оверену писмену изјаву, ако због оправданих разлога није у могућности да учествује у усменој расправи, а његова изјава је битна за решење спора.

Председник Већа може наложити странкама да доведу сведока.

Председник Већа може наложити да странке у поступку доставе једна другој поднеске, с тим да Арбитражи доставе потребан број примерака, као и доказе да је поднесак достављен другој страни у поступку.

Против решења донетих у случајевима из овог члана није допуштена жалба.

Члан 60.

Председник Већа на почетку усмене расправе упознаје Веће са током и резултатима припремног поступка.

Странке могу допунити излагање председника Већа. Странке укратко излажу своје захтеве, предлоге и чињеничне наводе којима образлажу своје предлоге, односно побијају предлоге противника, укључујући и своја правна схватања која се односе на предмет спора.

Свака странка може да одговори на наводе друге странке.

Након излагања странака врши се, евентуално, извођење доказа и разматрање резултата њиховог извођења.

О прихватању или одбијању предлога за извођење одређеног доказа поднетог у току расправе одлучује Веће. Странке не могу на расправи предлагати извођење саслушања сведока и вештака које нису навели у писменим поднесцима. Веће није у даљем току поступка везано за ранију одлуку о извођењу одређеног доказа.

Сведоци и вештаци морају бити упозорени на обавезу да дају истинит исказ и кажњивост давања лажног исказа у складу са законом.

Странке могу постављати питања сведоцима и вештацима. Председник Већа забраниће постављање одређеног питања или ће забранити одговор на постављено питање, ако је већ у питању садржано како на њега треба одговорити или ако се питање не односи на предмет.

Након окончања извођења доказа, странке могу дати завршну реч.

Кад Веће сматра да је предмет расправљен тако да се може донети одлука, председник већа саопштиће да је усмена расправа закључена, и после тога ће се Веће повући на већање и гласање ради доношења одлуке.

Приликом већања и гласања Веће може одлучити да се ради допуне доказног поступка или разјашњења важних питања расправа поново отвори.

Члан 61.

Поступак се окончава доношењем одлуке.

Поступак може бити окончан ако:

- 1) тужилац повуче тужбу, осим ако се тужени томе не успротиви, а Веће оцени да тужени има оправдан интерес да се донесе одлука о спору;
- 2) странке споразумно одлуче о окончању поступка;
- 3) Веће оцени да је поступак постао немогућ;
- 4) је арбитражни поступак обустављен у складу са овим правилником.

Члан 62.

На расправи се води записник. Записник потписује председник Већа, странке, односно њихови пуномоћници и записничар. Ако једна од странака одбије да потпише записник председник Већа ће констатовати то у записнику.

Секретар Арбитраже одређује записничара.

Члан 63.

Веће доноси одлуку о предмету спора којом решава о свим захтевима странака.

Ако тужени до закључења расправе призна тужбени захтев, Веће ће без даље расправе донети одлуку којом усваја тужбени захтев, и изриче санкције.

Ако се тужилац до закључења расправе одрекне тужбеног захтева, Веће ће без даље расправе донети одлуку којом одбија тужбени захтев. За одрицање од тужбеног захтева није потребан пристанак туженог.

Члан 64.

Одлука се доноси у писаној форми и мора бити потписана од стране чланова Већа.

Веће одлуку доноси после већања у коме морају да учествују сви чланови.

Одлука Већа доноси се већином гласова чланова Већа.

Одлука Већа је пуноважна и ако је потпише већина чланова Већа и на одлуци утврди ускраћивање потписа.

Веће је обавезно да донесе одлуку у року од 7 (седам) дана након последње усмене расправе односно у случају писменог поступка након последњег утврђеног датума за размену поднесака.

Члан 65.

Члан Већа који није сагласан са изреком или образложењем одлуке може писмено да издвоји

своје мишљење које се странкама доставља уз одлуку ако тај члан Већа то затражи.

Члан 66.

Одлука садржи: увод, изреку и образложење.

У одлуци морају да буду наведени датум и место њеног доношења.

Члан 67.

Одлука се не објављује осим ако сама изрека одлуке налаже објављивање или су све странке сагласне са објављивањем.

Члан 68.

Одлуку израђује председник Већа.

Веће је везано за своју одлуку чим је донета.

Члан 69.

Веће ће, на захтев сваке странке, да изврши језичке и техничке исправке у донетој одлуци или дати одређена тумачења те одлуке.

Захтеве из става 1. овог члана странка мора да поднесе најкасније у року од 5 (пет) дана од дана пријема одлуке.

Одлука о исправкама и тумачењима је саставни део одлуке на коју се односи.

Достављање одлуке из става 3. овог члана врши се на начин утврђен за достављање одлуке на коју се односи.

Члан 70.

Потврду о правоснажности и извршности одлуке ставља председник Арбитраже.

Изворник и сви списи се чувају у Савезу.

Члан 71.

Одлука Арбитраже је коначна и има снагу извршне судске исправе.

IV. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 72.

Овај правилник се поставља на званични сајт Бриц савеза Србије.

Члан 73.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од објављивања на огласној табли Савеза.

У Београду, _____ 2011. године.

ПРЕДСЕДНИК УПРАВНОГ ОДБОРА БСС
Борис Алтман